

ВОДОГОСПОДАРНИК ПОЛТАВЩИНИ

№ 1(12) / 2013

Газета Полтавської обласної організації Товариства меліораторів та водогосподарників України

Перша субота липня - День Дніпра

Облаштована ділянка берега в с. Градизьк ТОВ СП «Нібулон»

У першу суботу липня відзначають День Дніпра - однієї з найбільш спокійних і величних рівнинних річок, яка займає третє місце в Європі за довжиною і площею басейну (після Волги і Дунаю).

Саме з Дніпром пов'язана історія розвитку багатьох народів - від витоків до гирла ця річка протікає по території відразу трьох держав: Росії, Білорусії і України. У природному стані довжина Дніпра становила 2285 км. Зараз, коли на ньому побудований каскад водосховищ, а фарватер річки в багатьох місцях випрямлений, протяжність скоротилася до 2201 км. Загальна площа басейну Дніпра - 504 тис. км². Велику частину шляху Дніпро протікає по території нашої держави - довжина його русла в межах України становить 981 км, площа басейну - 291,4 тис. км². На українській ділянці Дніпра розташовано 26 міст, в тому числі і Київ - столиця України. Невипадково українці вважають Дніпро своєю головною водною артерією: він постачає водою близько 70 % населення країни. Дніпро забезпечує не тільки водокористувачів у межах його басейну. Він є головним джерелом водопостачання великих промислових центрів півдня і південного сходу

України.

Екологічний стан у басейні Дніпра дуже складний. Внаслідок техногенної діяльності людини його води забруднені радіонуклідами, сполуками важких металів, азоту, нафтопродуктами, фекаліями, пестицидами. Вживаються заходи для поліпшення екологічної ситуації щодо скорочення викидів у Дніпро та його притоки.

Дякуючи громадським організаціям трьох дніпровських країн більше 10 років тому зародилася добра традиція у першу суботу липня відзначати День Дніпра і проводити, в рамках святкування, природоохоронні акції на його берегах. Метою цього свята, за задумом організаторів, має стати залучення уваги громадськості до сучасних проблем басейну Дніпра, а також поширення інформації про методи вирішення цих проблем і визначення майбутніх напрямків співробітництва на різних рівнях.

Цього року Державне агентство водних ресурсів України та підвідомчі водогосподарські організації разом з місцевими органами влади, і науковими організаціями, вищими науковими закладами, в рамках святкування, активно організовують різноманітні акції, беруть участь у проведенні «круглих» столів, присвячених екологічному стану р. Дніпро, а також конкурсів дитячих малюнків на тему «Дніпро - ріка мого дитинства» та робіт щодо актуальних проблем басейну Дніпра. Крім того, водогосподарськими організаціями Держводагентства проводяться заходи з прибирання територій прибережних захисних смуг дніпровських водосховищ, очищення їх від сміття, упорядкування газонів, благоустрій зон відпочинку населення.

До заходів з нагоди святкування Дня Дніпра долучились і організації Полтавського облводресурсів.

4 липня в студії Полтавської ОДТРК «Лтава» під головуванням Голови Басейнової ради річки Дніпро В. Замикули відбулось засідання «круглого»

столу присвячене Дню Дніпра. В обговоренні проблем пов'язаних з екологічним оздоровленням р. Дніпро прийняли участь начальник Полтавського обласного управління водних ресурсів В. Фомичов, в. о. начальника регіонального управління водних ресурсів В. Євсєєв, директор Департаменту житлово-комунального господарства О. Тонков, заступник начальника управління екології та природних ресурсів О. Ткаченко, начальник головного управління Держземагентства в Полтавській області Є. Кусяка та ін.

Заступник голови ОДА В. Замикула, начальник Полтавського облводресурсів В. Фомичов в прямому ефірі в ток-шоу «Відверто про...»

У рамках проведення цього річного свята працівниками Кременчуцького, Новосанжарського і Хорольського міжрайонних управлінь водного господарства було здійснено упорядкування територій водоохоронних зон, прибережних смуг Кременчуцького, Дніпродзержинського водосховищ та лівих приток р. Дніпро, благоустрій рекреаційних зон, ліквідацію стихійних сміттєзвалищ, джерел забруднення та виконання інших природоохоронних заходів.

О. Малина, провідний інженер з НТІ Полтавського облводресурсів

Регіональна цільова програма розвитку водного господарства та екологічного оздоровлення басейну річки Дніпро в Полтавській області на період до 2021 р.

Берег біля с. Максимівка

Пізніше М.В.Гоголь писав: «Чудовий Дніпро при тихій погоді, коли тихо і плавно мчить крізь ліси й гори повні води свої... Мало який птах долетить до середини Дніпра».

Чи так воно зараз? Стік, що формується в басейні Дніпра на території України, в середній по водності рік становить 19,7 км³, а в маловодний рік може зменшуватися до 12 км³.

На Дніпрі створено каскад із шести водосховищ загальною площею водного дзеркала 6950 км² та повним об'ємом 43,8 км³ акумульованої води. Будівництво водосховищ порушило екологічну рівновагу, докорінно змінило умови водообміну. Порівняно із природними умовами він уповільнився в 14-30 разів. Дніпро забезпечує водою не тільки водоспоживачів у межах свого басейну. Він є головним, а подекуди і єдиним джерелом водопостачання великих промислових центрів півдня і південного сходу України. Каналами Дніпро-Донбас, Північно-Кримським та Каховським щорічно перекидається 5-6 км³ стоку за межі басейну. В цілому Дніпро забезпечує 2/3 території України, у тому числі близько 30 млн.чол. населення, 50 великих міст і промислових центрів, близько 10 тис. підприємств, 2,2 тис. сільських і понад 1 тис. комунальних підприємств,

50 великих зрошувальних систем і 4 атомні станції.

Територія всієї Полтавської області відноситься до басейну річки Дніпро. Весь водний потенціал Полтавщини (146 річок, 124 озера, 2679 ставків і 69 водосховищ) належить до басейну Дніпра і займає 11 місце в Україні.

Проте, аналіз сучасного стану водних джерел свідчить, що негативні процеси на озерах, ставках і річках басейну прогресують. Більшість річок і водотоків замулюються, заростають болотною рослинністю і чагарниками, втрачають своє природне значення. Вони не мають достатньої дренажної спроможності, в результаті - заплавні землі заболочуються, підтоплюються і не використовуються в сільськогосподарському виробництві.

За період 2005-2013 років екологічний стан річок оцінено за комбінаторним індексом забруднення (КІЗ) за 10-ти показниками (хлориди, сульфати; азот амонійний, нітритний і нітратний; фосфор фосфатів; розчинений кисень; БСК; залізо загальне; нафтопродукти). Висновок - якість річкових вод Полтавщини в Дніпрі і його притоках коливається від II класу (забруднена вода) до IV (дуже брудна). При цьому в самому Дніпрі краща, ніж в його притоках.

Законом України від 24.05.2012 року № 4836-IV «Про затвердження цільової програми розвитку водного господарства та екологічного оздоровлення басейну річки Дніпро на період до 2021 року» передбачається розробка такого програмного документу в кожному регіоні.

Борисфеном (річкою з півночі) називав в V ст. до н.е. річку Дніпро грецький філософ Геродот.

ня великих промислових центрів півдня і південного сходу України. Каналами Дніпро-Донбас, Північно-Кримським та Каховським щорічно перекидається 5-6 км³ стоку за межі басейну. В цілому Дніпро забезпечує 2/3 території України, у тому числі близько 30 млн.чол. населення, 50 великих міст і промислових центрів, близько 10 тис. підприємств, 2,2 тис. сільських і понад 1 тис. комунальних підприємств,

продовження на 3 стор.

Користування водними об'єктами на умовах оренди

У орендаря ставків в с.Базилевщина Машівського району В.Табачного завжди є питання до заст.начальника облводресурсів О.Чмира

Із наявних в Полтавській області, за даними райдержадміністрації, 1622 ставків і водосховищ, придатних для рибозведення станом на початок липня 2013 року у користування на умовах оренди передано 849 водних об'єктів 692 орендарям площею дзеркала 6,98 тис.гектарів. Цю позитивну тенденцію останніх років необхідно всіляко підтримувати і продовжувати. Адже всі ставки і водосховища зі своїми гідропорудами побудовано переважно ще за радянських часів. Важливо, щоб такі об'єкти не залишилися безхозними, були весь час під господарським наглядом. На водних об'єктах треба постійно виконувати сезонні доглядові та ремонтні роботи, пропускати через гідропоруди весняні повені, обкошувати прилеглі території, обмежувати активну господарську діяльність у прибережних захисних смугах.

Через відсутність ряду регулюючих нормативних документів, в 2011 році в області було розроблено примірний договір оренди водного об'єкту, тимчасовий порядок надання водних об'єктів у користування на умовах оренди, коротка пам'ятка орендарю. Як показала практика, ці матеріали було взято за основу райдержадміністраціями при укладанні договорів оренди водних об'єктів, що сприяло покращенню ситуації в цілому.

З 1 липня 2013 року набрав чинності Закон України «Про аквакультуру» від 18.09.2012 р. № 5293-ІV, який визначає основні підходи до організації рибогосподарської діяльності в Україні. Важливим є те, що цей закон передбачає зміни у правилах користування водними об'єктами, зокрема статтю 51 Водного кодексу України викладено у новій редакції,

де передбачено наступне.

У користування на умовах оренди для рибогосподарських потреб, культурно-оздоровчих, лікувальних, рекреаційних, спортивних і туристичних цілей, проведення науково-дослідних робіт можуть надаватися водосховища (крім водосховищ комплексного призначення), ставки, озера та замкнені природні водойми.

Не підлягають передачі у користування на умовах оренди для рибогосподарських потреб водні об'єкти, що:

-використовуються для питних потреб;

- розташовані в межах території та об'єктів, що перебувають під охороною відповідно до Закону України «Про природно-заповідний фонд України».

Водні об'єкти надаються у користування за договором оренди земель водного фонду на земельних торгах у комплексі із земельною ділянкою.

Водні об'єкти надаються у користування за договором оренди органами, що здійснюють розпорядження земельними ділянками під водою (водним простором) згідно із повноваженнями, визначеними Земельним кодексом України, відповідно до договору оренди, погодженого із центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері водного господарства (Держводагентство України). Форма договору затверджена Постановою Кабінету Міністрів України від 29.05.2013 р. № 420 «Про затвердження Типового договору оренди водних об'єктів».

Надання водних об'єктів у користування на умовах оренди за ст.51 Водного кодексу України здійснюється за наявності паспор-

та водного об'єкта. Порядок розроблення та форма паспорта затверджені наказом Міністерства екології та природних ресурсів України «Про затвердження Порядку розроблення паспорта водного об'єкту» від 18.03.2013р. № 99, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 18.05.2013 р. за № 775/23307, де замовником виготовлення паспорта визначено орендодавця.

Постановою Кабінету Міністрів від 17.09.1996 р. № 1147 «Про затвердження переліку видів діяльності, що належать до природоохоронних заходів» визначено, що проведення паспортизації водойм є природоохоронним заходом.

Водні об'єкти надаються у користування на умовах оренди без обмеження права загального водокористування, крім випадків, визначених законом.

Орендарі водного об'єкта зобов'язані передбачити місця для безоплатного забезпечення права громадян на загальне водокористування (купання, плавання на човнах, любительське і спортивне рибальство, тощо). При визначенні таких

в оренду водні об'єкти затверджені наказом Міністерства екології та природних ресурсів України «Про затвердження Методики визначення розміру плати за надані в оренду водні об'єкти» від 28.05.2013 р. №236, зареєстрованого Міністерством юстиції 17.06.2013 р. за №986/23518.

Зазначена вище законодавча база розміщена на сайті Полтавського облводресурсів, направлена райдержадміністраціям для подальшого керування в роботі, доведення до орендарів водних об'єктів, з метою приведення раніше укладених договорів оренди до норм діючого законодавства. За дорученням облдержадміністрації Департаментом агропромислового розвитку облдержадміністрації, ТОВ «Полтавська обласна сільськогосподарська дорадча служба», Полтавським облводресурсів за участю керівників і спеціалістів обласних департаментів, управлінь і служб проведено в області кушові наради-семінари із заступниками голів райдержадміністрацій, начальниками районних управлінь АПР, представниками органів місцевого самоврядування,

За межами с.Попівка Карлівського району ставок, орендований ТОВ АПК «Докучасьські чорноземи» - улюблене місце організованого відпочинку дітей

місць перевага надається традиційно розташованим місцям масового відпочинку.

У межах населених пунктів забороняється обмеження будь-яких видів загального водокористування, крім випадків, визначених законом. Заборона загального водокористування водними об'єктами, наданими у користування на умовах оренди, та їх нецільове використання є підставою для розірвання договору оренди.

Умови використання водних об'єктів, розмір орендної плати та строк дії договору оренди визначаються у договорі оренди. Методика визначення розміру плати за надані

агрофірм, орендарями. На нарадах-семінарах спеціалістами обласних служб проведено роз'яснення положень Закону України «Про аквакультуру» та подальше застосування їх в практичній діяльності.

Отже, дотримання всіма суб'єктами господарювання вимог чинного законодавства в питаннях користування водними об'єктами на правах оренди і надалі буде покращувати їх збереження, раціональне використання, сприятиме збільшенню надходження коштів до обласного бюджету.

О.Чмир, заступник начальника Полтавського облводресурсів

Колективи водогосподарських організацій Полтавщини щиро вітають колеґ-ювілярів!

З 55-річчям

Крисько Штепана Миколаївну,
провідного гідролога ТТМТ Полтавського облводресурсів

З 60-річчям

Гриня Олександр Мақсимовича,
провідного інженера гідротехніка
Новосанжарського МУВТ

Неїжбори Миколу Йосиповича,
провідного інженера гідротехніка

Нехай будні будуть освітлені любов'ю, увагою, щирістю рідних, друзів, колеґ, а доля береже Вас від негараздів та бід, додає сил та натхнення!

Бажаємо міцного здоров'я, щастя, невичерпної енергії та довгих років плідної праці.

